

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM

2019-06-24

Meddelad i Göteborg

Mål nr

3403-19

SÖKANDE

SMJ Entreprenad AB, 556786-1496

MOTPARTER

1. Vänersborgs kommun
2. Forsblad & Holst AB, 559005-7138

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad
LOU

KONKURRENSVERKET	
2019-06-24	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökningen och bestämmer att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har gjorts i enlighet med vad som anges i skälen för denna dom.

Dok.Id 614863

Postadress

Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress

Sten Sturegatan 14

Telefon

031 - 732 70 00

E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax

031 - 711 78 59

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Vänersborgs kommun (Kommunen) genomför en upphandling med beteckningen *Nya omklädningsrum till Brätte ishall, Sportcentrum* (diarienummer SBN 2018/325). Upphandlingen avser rivning, ombyggnation samt nybyggnation av omklädningsrummen i ishallen.

I upphandlingen tillämpar Kommunen förenklat förfarande och så kallad omvänd utvärdering. Det senare innebär att Kommunen avser att i första hand utvärdera det anbud som erbjuder lägst pris. Om anbudsgivaren eller anbudet inte uppfyller de obligatoriska kraven ska det anbud som erbjuder det näst lägsta priset utvärderas, och så vidare.

Kommunen meddelade tilldelningsbeslut den 8 mars 2019. Av tilldelningsbeslutet framgår att Kommunen avsåg att teckna kontrakt med anbudsgivaren Forsblad & Holst AB (fortsättningsvis F&H) som erbjudit lägsta pris och vars anbud bedömdes uppfylla samtliga uppställda obligatoriska krav. Av beslutet framgår också att SMJ Entreprenad AB (fortsättningsvis SMJ) i sitt anbud erbjöd det näst lägsta priset.

YRKANDEN M.M.

Vad SMJ yrkar och anför

SMJ ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska bestämma att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny utvärdering av anbuderna ska göras, där F&H:s anbud inte ska ingå. SMJ anför i huvudsak följande.

Upphandlingsdokumenten Administrativa föreskrifter och Anbudsformulär ligger till grund för anbudsgivningen. I dessa beskrivs klart och tydligt krav

på vad anbudet ska innehålla. F&H:s anbud uppfyller inte de krav som anges i föreskrifternas punkter *AFD.551 Ansvar för brandfarliga heta arbeten* och *AFD.5512 Entreprenörens tillståndsansvarige*.

I anbudsformuläret punkt 2.2.1 begär Kommunen:

”Ange samtliga kontaktuppgifter för ansvarig kontaktperson. Namn, Telefonnummer och E-post.”

Här anser SMJ att F&H:s anbud brister i samtliga punkter. SMJ har påtalat för Kommunen att de efterfrågade uppgifterna saknas, men Kommunen har låtit sitt tilldelningsbeslut stå kvar utan att några sakliga skäl för detta har lämnats.

SMJ kan komma att lida skada om en anbudsgivare som borde ha diskvalificerats får sitt anbud utvärderat och tilldelas kontraktet, trots att SMJ:s anbud borde ha utvärderats och SMJ tilldelats kontraktet.

Kommunens inställning i målet

Kommunen anser att SMJ:s ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Kommunen har inte brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. SMJ har inte visat att upphandlingen är felaktigt genomförd. Inte heller har SMJ visat att företaget lidit eller kan komma att lida skada.

Syftet med kravet i de administrativa föreskrifternas avsnitt *AFD.551 Ansvar för brandfarliga heta arbeten* var att säkerställa att leverantör har tillstånd för ”heta arbeten”. Vinnande anbudsgivare har sagt sig ha detta. Vinnande anbudsgivare menar att när han skrev in företaget i anbuds-

formuläret i positionen *Tillståndsansvarig* var det kopplat till honom själv, eftersom han äger företaget och själv har tillståndet för "heta arbeten". Ägarens namn och kontaktuppgifter finns med i anbudet. Vinnande anbudsgivare har i ett förtydligande angett att det är ägaren som innehar tillståndet.

SMJ:s anbud är 444 000 kronor dyrare än vinnande anbud och det kan knappast vara intentionen med LOU att upphandlande myndigheter ska tvingas anta ett dyrare anbud på grund av ett mindre formaliafel. Uppgifterna fanns som sagt i anbudet.

Kommunen anser med hänvisning till det ovan anförda att grund saknas för att bifalla SMJ:s ansökan. Till sitt yttrande har Kommunen bifogat ett mejl daterat den 14 mars 2019 där styrelseledamoten i aktiebolaget F&H Patrik Forsblad uppger följande:

"När det gäller punkt 2.2 *Personalorganisation* i anbuudsformuläret rörande tillståndsansvarig har jag skrivit vårt företagsnamn då jag förknippade detta med mig som egen person, det ska ju självklart vara jag [REDACTED]."

Förvaltningsrättens handläggning

Förvaltningsrätten har gett F&H tillfälle att yttra sig över vad som tillförts målet av SMJ och Kommunen. F&H har dock inte hörts av.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. Åtgärderna ska vara förenliga med principerna om likabehandling och öppenhet (4 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. I mål om överprövning av en upphandling gäller som huvudprincip att den part som påstår att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange grunderna för sin talan (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Upphandlingsdokumenten

I de administrativa föreskrifterna punkten *AFB.31 Anbuds form och innehåll* anges bland annat följande.

- Anbudsgivaren ska i anbudet visa att den uppfyller förutsättningar och kraven i upphandlingsdokumentet. Ett anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav kommer att förkastas. Anbud som inte

innehåller samtliga begärda uppgifter kan komma att förkastas utan att anbudsgivaren ges tillfälle till förtydligande eller komplettering.

SMJ har gjort gällande att F&H:s anbud inte uppfyller de krav som anges i de administrativa föreskrifterna punkterna *AFD.551 Ansvar för brandfarliga heta arbeten* och *AFD.5512 Entreprenörens tillståndsansvarige*. I den första punkten anges bland annat följande.

- Entreprenören ska till beställaren skriftligen uppge namngiven person som ska vara tillståndansvarig för heta arbeten i samband med entreprenaden.

I den andra punkten anges följande.

- Entreprenören ska till beställaren uppge namngiven person som ska vara brandskyddsansvarig för samtliga heta arbeten i samband med entreprenaden.

I upphandlingsdokumentets Anbudsformulär punkten *221. Ange personalorganisation för projektet* finns följande anvisning.

- Ange samtliga kontaktuppgifter för ansvarig kontaktperson.
Namn, Telefonnummer och E-post.

I underpunkterna a– f anges de ansvarsfunktioner för vilka kontaktperson och kontaktuppgifter ska anges. För varje punkt finns en symbol som visar att det är ett obligatoriskt krav att de efterfrågade uppgifterna lämnas.

F&H:s anbud

I sitt anbud har F&H för ansvarsområdena a–d angett en person [REDACTED] [REDACTED] men inte något telefonnummer och inte heller e-postadress. För ansvarsområdena e och f, där e avser tillståndansvarig, har F&H endast angett företagets namn – ”Forsblad&Holst ab”.

Förvaltningsrättens bedömning

Utgångspunkter

Frågan i målet är om Kommunen genom att godta F&H:s anbud kan anses ha brutit mot de grundläggande principerna i LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen. I så fall får också prövas om SMJ lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Inledningsvis antecknar förvaltningsrätten att obligatoriska krav som en upphandlande myndighet ställer upp i upphandlingsdokumenten i allmänhet får antas ha avsevärd betydelse för upphandlingens genomförande eller för den fortsatta användningen av föremålet för upphandlingen.

Genomförandet av upphandlingen

Som framgått ovan var det ett obligatoriskt krav i upphandlingen att anbudsgivare skulle lämna kontaktuppgifter avseende ansvarig person för respektive ansvarsområde. F&H har inte lämnat några kontaktuppgifter för den person som anges för områdena a– d. För områdena e och f har inte någon person angetts alls utan endast företagets namn. Det står klart att F&H:s anbud i dessa delar inte uppfyllde de obligatoriska krav som Kommunen ställt i upphandlingen. Att kontaktuppgifter rörande den person, som senare angetts som tillståndsansvarig för heta arbeten, fanns på annan plats i anbudet föranleder ingen annan bedömning (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden i HFD 2016 ref. 37). Det kan inte heller anses vara självklart att ägaren till ett aktiebolag faktiskt har det praktiska ansvaret för olika funktioner i bolaget.

Kommunen har gjort gällande att F&H i ett förtydligande angett att det är ägaren till bolaget som ”innehåller tillståndet” och alltså är tillståndsansvarig enligt anbudsformulärets punkt 221.e.

Förvaltningsrätten konstaterar att detta förtydligande, såvitt framgår av handlingarna, kom in till Kommunen via mejl den 14 mars 2019. Som framgått meddelade Kommunen tilldelningsbeslut i upphandlingen en knapp vecka tidigare, den 8 mars 2019. Förtydligandet har således inte haft någon betydelse för Kommunens utvärdering av anbudet. Uppgiften kan därmed inte heller beaktas vid förvaltningsrättens bedömning av hur upphandlingen genomfördes.

Av det nu sagda följer att F&H:s anbud inte kan anses ha uppfyllt de obligatoriska krav som Kommunen ställt i upphandlingen. Genom att Kommunen ändå godtog anbudet har Kommunen brutit mot den grundläggande principen om likabehandling.

Frågan om skada

Frågan blir då om SMJ lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av att Kommunen i upphandlingen brutit mot den grundläggande principen om likabehandling.

Av Kommunens tilldelningsbeslut framgår att SMJ lämnat det prismässigt näst lägsta anbudet. Om Kommunen inte hade godtagit F&H:s anbud hade Kommunen enligt principen om omvänd utvärdering haft att utvärdera SMJ:s anbud i övrigt. Om SMJ och dess anbud då bedömts ha uppfyllt de obligatoriska kraven hade företaget tilldelats kontrakt i upphandlingen. Att Kommunen avsåg att felaktigt tilldela F&H kontraktet har inneburit att SMJ led skada eller i vart fall kunde komma att lida skada.

Sammanfattande bedömning

Som framgår av ovanstående är kriterierna uppfyllda för ett ingripande i upphandlingen från förvaltningsrättens sida. Eftersom bristerna i upphandlingen inte hänför sig till det konkurrensuppsökande skedet ska

rättelse göras genom en ny utvärdering av de inkomna anbuden där F&H:s
anbud inte ska ingå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

Karin Johansson
Rådman

Föredragande i målet har varit fördragande juristen Per Olofsson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

